

POSTANOWIENIE

27 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 27 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa Gminy Szczecinek
przeciwko Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w K. - K. C. i A. D.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanego Komornika Sądowego
przy Sądzie Rejonowym w K. K. C. – U. spółki akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej A. D.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z 29 grudnia 2021 r., I ACa 416/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanej A. D. na rzecz powódki kwotę 8100,00
(osiem tysięcy sto) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r., I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżąca przedstawioną problematykę ujęła w pytaniach: „Czy świadczenie wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym na rzecz wierzyciela (cesjonariusza), kontynuujące egzekucję wszczętą przez jego poprzednika prawnego (cedenta) na podstawie prawomocnego wyroku sądowego, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności potwierdzającą przejście na tego cesjonariusza uprawnień z tego wyroku, może być uznane za świadczenie nienależne prowadzące do jego bezpodstawnego wzbogacenia nawet bez pozbawienia wykonalności tego tytułu wykonawczego, a nawet bez zaskarżenia we właściwym trybie postanowienia o nadaniu klauzuli na rzecz cesjonariusza, jedynie w związku ze stwierdzeniem w innym postępowaniu (w sprawie o zwrot wyegzekwowanego świadczenia), iż roszczenie wszczynającego egzekucję podmiotu (cedenta) wygasło przez świadczenie ze strony dłużnika na rzecz wierzycieli cedenta, którzy uzyskali zajęcie praw cedenta z tego wyroku, kiedy jednak formalna podstawa prawna do uzyskania wspomnianego świadczenia przez

cesjonariusza w postaci prawomocnego wyroku sądowego, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na jego rzecz, w dalszym ciągu istnieje i nie została wcześniej formalnie zakwestionowana we właściwym trybie przez dłużnika mimo tego, iż znane mu były i podnoszone były przez niego już w postępowaniu egzekucyjnym okoliczności wskazujące na wygaśnięcie jego obowiązku spełnienia świadczenia z tego wyroku, a nie wszczął on, mimo iż miał ku temu odpowiednią sposobność i właściwy czas, ani sprawy o pozbawienie wykonalności wspomnianego wyroku sądowego, ani też nie złożył zażalenia na nadanie klauzuli wykonalności temu wyrokowi na rzecz cesjonariusza? Czy art. 411 pkt 1) k.c. ma zastosowanie także wówczas, gdy z żądaniem zwrotu nienależnego świadczenia występuje podmiot, który wiedział o braku własnego zobowiązania wobec egzekwującego wierzyciela i mimo, iż miał ku temu odpowiednią sposobność i właściwy czas (w okolicznościach, jak opisane w pyt. 1 powyżej) nie podjął żadnych przewidzianych prawem czynności, zmierzających do ograniczenia lub uniemożliwienia kontynuowania egzekucji, a zatem czy w takiej sytuacji poczytywane to być może za przyzwolenie tego dłużnika na egzekwowanie od niego nienależnego świadczenia i uzasadniać wyłączenie roszczenia o zwrot od wierzyciela uzyskanego przez niego w ten sposób bezpodstawnego wzbogacenia (nienależnego świadczenia)? Czy czynności egzekucyjne wierzyciela (cesjonariusza), kontynuującego egzekucję wszczętą przez jego poprzednika prawnego (cedenta) na podstawie prawomocnego wyroku sądowego, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności potwierdzającą przejście na tego cesjonariusza uprawnień z tego wyroku, mogą być uznane za bezprawne już tylko przez samo podniesienie zarzutu dłużnika o wygaśnięciu jego obowiązku spełnienia świadczenia na rzecz wszczynającego egzekucję podmiotu (cedenta), ze względu na świadczenie na rzecz wierzycieli cedenta, którzy uzyskali zajęcie praw cedenta z tego wyroku, gdy tymczasem okoliczności z tym związane, a w szczególności potwierdzające ostatecznie zarówno skuteczność zajęcia egzekucyjnego wierzytelności przez wierzycieli cedenta, jak i wygaśnięcia obowiązku świadczenia ze wspomnianego wyroku ze względu na jego spełnienie wierzycielom cedenta, ustalone zostały (formalnie potwierdzone) dopiero w sprawie o zapłatę (zwrot wyegzekwowanego od niego świadczenia), wszczętej przez powództwo dłużnika

przeciwko cesjonariuszowi, a wcześniej dłużnik, mimo iż miał ku temu odpowiednią sposobność i właściwy czas, nie wszczął ani sprawy o pozbawienie wykonalności wspomnianego wyroku sądowego, ani też nie złożył zażalenia na nadanie klauzuli wykonalności temu wyrokowi na rzecz cesjonariusza?”.

Przedstawione przez skarżącą wątpliwości nie odzwierciedlają istotnych zagadnień prawnych. Pytania, w których zostały ujęte te nie mają charakteru abstrakcyjnego. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ. i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04 - nie publ.).

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).